

TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфъл есе de doe орі пе
сентемвръ: Меркюре ші Съмътъ.
— Прептмерадіоне се фаче дп
Сіїш ла еспедітъра фоеі; не аффа-
ръ ла Ч. Р. поде, къ вані гата, пріп
скірорі франката, адресате кътре
еспедітъра.
Предівлъ прептмерадіоне пентръ
Сіїш есте пе апѣ 7. ф. т. к.; еар

Nº 98.

АНДЛД III.

СІВІЮ 10. Декемвріе 1855.

не о жътвата de апѣ 3. ф. 30. кр.
— Пентръ челалте пърдъ але
Трансільвани ші пентръ провінчіе
din Monархіе пе виѣ апѣ 8. ф. еар
не о жътвата de апѣ 4. ф. —
Инсептеле се пътескъ къ 4. кр.
шіръл къ слово мій.
Пентръ прич. ші дері стрънне пе
виѣ апѣ 12. ф. пе $\frac{1}{2}$ апѣ 6. ф. т. к.

Денешне телеграфіче.

* Стірна 6 Декемвріе. к. н. О револта а башібосчілор
англо-турчесці са дптьтплат пе бордъл впії вапор. Ревіmentъ
чел дптьтвій ал контіненталі єлвеціан а сосіт.

* Варшовія. дп $\frac{6}{18}$ Ноемвріе са предат четатеа Карс
цнепералвлі Мираев. Тоатъ гарнікоана къ Мшірвл Васіф паша,
8 паше, цнепералвл Віліамс ші ставъл лві сънт пріонарі.

О прівіре асніра пропшірій кълтбрей счіпцелор
жндеоюще, ші жндеосеві а філософіе ші а прічині-
лор ачелора, каре о жнпедекъ.

VI.

З-а Кълтівареа літвей матерне а фіещекъреі падії. —

Літва е тълтакъл спірітвлі, каре deакъ атвщеще, ші деа-
къ вом фі сіліці а пе серві ші ажвтора къ тълтакі стръні, атвпчі
къщетъріе челе таі орініале ші челе таі кърате але актівлі
спіріт сънт пентръ totdeaгna передвте. Сінгвръ літба матернь
е каналъл ачела, пріп каре одоареле літераре а капетелор ін-
ценіоасе алкътвіе dіnt'ро матеріе таі фіпъ ші таі впії се ре-
варсь ші стръбат асніра падії дптречі ші adкъ ідеіле ла черквла-
ре. Нъмаі ачела къщетърі ші къпосчіпце, каре се авд дп двл-
челе сонврі але літвей матерне сънт дп старе а трезі ші а
тішка спірітвл спрѣ дптрътъшіе, пътмаі астфелій е къ потіпъ,
ка къпрінселе ідеі пріп о хотържре таі стръбсь съ се модіфіче
ші ковжршаскъ. — Нъмаі астфелій ідеіле ші къпосчіпце прімі-
те дела пеатвріе кълте се пот дпсвши ші дптрътъа къ карак-
тервл падії. — Нъмаі аколо вnde счіпцеле се пропн дп літба
матернь de кътър чеі таі вестід дпвъцьторі, vnde тrezipea, де-
шентареа ші дпълдареа спірітвлі падіонал інтересеазъ пе фіещ-
каре indibid ші фаче ка гжндіреа ші къпосчіпда лецилор еі съ се
къпосакъ de орі ші кареле а фі пеапърат de ліпсъ, пътмаі даръ
аколо, vnde інченіе фрекжндссе впії de алтвл тіжлоческ пт-
рілор спірітвале о десволтаре словодъ, пътмаі аколо зік се поате
пъдъждіи ші ашента, ка філософіа съ се десфакъ дп спірітвл
падіонал. —

Нъмаі ашіа поате съші факъ оаре чіне o idee кіаръ, съ къ-
пріндъ ші съші тълтъческъ дпълдареа Гречілор ла ачел град дп-
пвалт ал кълтбрей філософіче. — Кресквді дп тітвл чел de авр
ал лібертъці ші свб черівл еі чел ферітіорій дп стъпніреа чеі
таі фрътоасе, таі двлчє ші таі ковжршіте літві, кареа ле ера
лор сінгвръ тълтакій а ттврор дескоперірілор спірітвале, пз е
даръ тірапе, деакъ лор атжт дп черквл артелор фрътоасе, кът
ші а счіпцелор дпалтві ideal ал ковжршірій ле а фост впікл скон-
ал ттврор пъзгіпцелор. — дп Roma тоате лвквріле, de інтере-
съл обішеск атіпгътоаре саі скріс дп літба матернь, ші сар фі
прівіт de чеа таі маре ржшіп атжт філософіа, кът ші алте счіпце
а се пропн ші а се дпвъца дп літвъ стръні. — дп Italia
de ші дп веаквла 15-а ші 16-а літератвра класікъ, ав авт о вазъ
фірте маре, ші о дпржаріпші естраордінарь дп лвквріле обішесі,
ші de къпосчіпда літблор класіч а фост впіка къраре сігвръ, ка-
реа kondвчеса кътър счіпце авре ші кътър челе таі стрълчите ші
таі дпалте дргътіорій, de ші атвпчі таі тоате лвквріле de інтере-
съл статвлі атіпгътоаре се дчеха дп літба латіпъ; дпсъ тотвіш
афаръ de stadівл ші кълтівареа літвей греческі ші латіпе ші кълтівареа
літвей матерне с'а реквпоскът de Italiені а фі пеапърат de ліпсъ. —

Кът а фост de таре лвареа ашіте ші інтересъл обішеск дешентат пріп
кълтівареа чеа дпалтъ а літвей матерне пріп опрілөчеге інченіосе але
лві Dante, Петрарка ші Бакачіо, се веде din entasiasme, къ каре
ачеле фвсеръ пріміте ші дптръціюшате de кътъ падіа італіанъ,
деспре каре аша гръще Петрарка deckriind tіmпrіle Жонглері-
лор ші Трвадорілор: „Zдреноші ші пе жътвата голі віп ла
mine adece орі, ші кътпъръ челе таі позе поесії, пе каре дп-
пъ че'ла къпнат дп Палатвріле рефівцілор се рефітоарпъ дп кър-
каші къ авре ші дпвестмінте de тътасъ.“ — Кълтівареа літвей ма-
терне de свб епока челор треі Поеді ренгтіл дпълцъ ачеастъ
деаръ песте тоате челалте дърі а іе Европеі. —

„Сфжнта комедія лві Dante de Алгірій“ астфелій гръесчє
Andree — Сопетеле лві Петрарка ші Dekameronе лві Бакачіо аче-
стор треі опрі, каре дпнтро парте ка свбенрвл Аморвлі, ші din ал-
та парте требге прівіте, ка четіро de петречере, авем dea твлътні
атжт дпчепвтвл позе літератврі, кът ші дпввпътъшіеа гвствлі естет-
тік. — Дппъ апвпереа ачестор треі лвчайері а літератвреі італіа-
не таі апроапе ла вп веак дптрег порі дпчепвкожі се льціръ ші
акоперіпшіеенів еі черів, ші пътмаі пе тімпвл ші свб рефітвл лві Lo-
renzo de Medici, дпчепвшаръші а се дпсепіна ші а се ревърса о лв-
тініе фрътоасе пе дпчепвкожі еі черів. — Франції, Енглезії,
ші Церманії пътмаі de атвпчі се дпълдаръ ші ажвпсеръ ла градвл
ачела ал кълтбрей счіптіфіче, vnde се амъ астъл, деканд къ о
стръданіе пеобосітъ дпчепвръ а кълтіва літба матернь дп тоате
рамвріле счіпцелор.

4-леа Edѣcazія (крещереа) е зпа дпнtre челе таі de къп-
теніе kondіші а дплайтърій кълтбрей счіптіфіче, ші пз фвръ дреап-
тъ прічині о фаче Пфідер компагніюлор съі обіектвл чеі таі део-
себітє атепній дп ренгтівл съі оп. Пттереа крещерій е ти-
пнпать ші таре, пентръ къ de ші пз вом прівіо dіnt'ю асемінеа
пвт de ведере къ Хелвейі, къ адекъ пріп тражса орі ші че се
поате форма din om, тотвіш есперіпца пе аратъ фоарте кіар ші
демвстръ, къ крещереа е kondішіа чеа de къптеніе спрѣ десвол-
тареа інченівлі, ші къ de ар авеа отвл орі, ші че таленте орі ші че
дарврі фіреші, тотвіш фвръ de крещере пз се поате дпълца ла вп
град таі дпалт. Нъмаі сінгвр крещереа чеа дпдълеаптъ ші система-
гікъ е дп старе пттеріле свблетеші дървіте отвлі дела патвръ ат-
всват скопвлі але десволта ші ам да о дпдрептаре потрівітъ Тоте
ачеле, че пътжпвл, чел локвіт, аервл чел дпчепвц къ вп къвжт
тоате обіектеле пе джесвла флътоаре пот фаче ші продвче, пе тоате
ачест ле ковжршеще крещереа, ші пе кънд Вірсі дптъреще,
къ впеле попоаре din прічіна інфліпдеа кліматіче, пз се пот дп-
пълда ла вп град таі дпалт ал кълтбрей інтелектвале, аша чева дп-
търеще, че пріп есперіпцъ пічі одатъ пз саі аdevеріт. — Пріп о
астфелій de крещере, каре есте атвсват скопвлі, ші каре
есте дпсвфлатъ de спірітвл дплініе лібертъці четъцепеші, токма
ашіа се пот дешента ші стажрі атжт дп zona фрігвроясъ, кът ші
свб чеа кълдвроясъ, атжт пе пътжпвл чел poditорій, кът ші пе
чел перодиторій ші стерп сжтцвріле челе побіле але інімі ші пз
птеріле спірітвале дптр'о тесвръ таі маре саі таі тікъ — дпсъ
ачеаста пътмаі пъпъ атвпчі, пъпъ кънд ачea пе прецвгітъ ші фрътоа-
съ парте а віеши ле е дпкъ фаворітоаре, пентръ къ дппъ че одатъ
ачест тімп твлт предвіт са аджнкат дп петвріпівл оден ал
веакврілор, атвпчі таі твлт пз се поате свлпін ліпса крещерій. —
Нъмаі дп дешерт сънт аколо стрълчите ші фермкътоаре къ-
вінте, пътмаі дп дешерт двлчеса ші пттеріка слоквендъ, дп дешерт

двалтеле есемпле, ѿнде спре а лор квпріндере ші ыртъріре ліпсе-
щіе спірітіл чел квпрінгъторій десволтат пріп о крещере ұпде-
леалтъ. — Ефектіл е пестаторлік ші іште трекъторій, фъръ de a
тішкі ші а порні сғфлетіл кътъръ актівітате. Пре орі ші каре,
акърі спіріт ну е тезіт ші деңептат спре ішвіреа счіпделор. ар-
телор фрътоасе ші а вжартыї, тоқта аша дөнгіл ұл ва інтереса
філософія лві Шлатоп, ка ші лвкргіл челе de model але лві Фідіа,
Рафаэль ші Апнело с'аў вжартыїле лві Сократ ші Регал. — Нұмаі
сінгъръ крещереа деңеантъ ші стжрпеше ұп от сімдіріле спре
квпріндереа, ыртъріре ші денріндереа чеа актів а tot че ей
таре, фрътос ші побіл, нұмаі кіар атвчі птет ашепта ші өн-
дъжділ, къ тоате пъзгінде поастре вор фі ұпкоронате de ресвіт-
тател чел доріт; деакъ съв тімпл чел de авр а жніеі, квпріндем
кввітеле челе пліне de енергіе ші ұпсвфлесітоаре, есемпле ші
фантеле челе стрълчіті ші търеце ші аша ле акомодът, ка
пріп тржпселе съ d'т о dірекшіе потрівітъ, кътъръ десволтареа
порнітелор аплекърі. — Астфелій десволтателе спірітікі ші
лапъдъ de ne cіne лесне ші вжкрос tot че есте opdinarij, нено-
біл ші ұндежосіторій. —

Прівіреа а tot че е таре ші фрътос деңеантъ о сжтіре про-
фіндъ ұп inimile челе побіл крескіте, сімдіреа се префаче ұп
декіартьрі ші фапте тарі продвкътоаре de добжні ұпсемпната ші
подврі побіл. — Прекът асвпра indibizilor сінгъратічі аша ші а-
свпра неамтірлср ұптречі аре крещереа о інфлінціи фоарте таре,
аша ұпкіт фоарте твлт се поате форма пріп тржпса. Ачеаста е,
кареа дөнгіле орі поате съ рждічі ші ne челе таі барбаре ші
сълбатічі неамтірлікі ла үп град ұпалт ал квлтреі ші а търіреі, ші
din протівъ, ѿнде ліпседе сеаў е ръй басатъ, аколо de твлт орі
ші ne челе таі лтінатае ші квлтівате неамтірлікі ле поате де-
града ші ало адвчо пъпъ ла стареа чеа таі ұндосітъ. — Тоа-
те інстітутеле консфінде ші ұпкінате скопвлі счіпделор ші
крещерій, деакъ сжп ұпдълент ші біне органіcate аў о ұпрірінці
хотъжтоаре ну нұмаі асвпра віеді спіріттале а тінерітіе, чі
кіар ші асвпра паділор ұптречі.

Б-леа ұнделвнг цітоареа паче.

Аколо, ѿнде пріп згрытіл артелор ші ұпважтіреа събілор се
продвче фрікъ ші neodixitъ, ѿнде сфіала ші несігърапца сжп лъ-
ците ұп тоате пърділе, а коло так твселе. Ұпсъ пре лжпгъ тоате
аchestе tot ну се поате лва ұпдеовше, къ ресбоеле ar продвче
тотдеңа інклтвръ, барбаре, сълбтъчіе ші крзгітіе, счіпда іс-
торікъ ne добедеше din protіvъ, къ ачеле de твлт орі aж. сервіт
спре деңептаратеа ші льдіреа квлтреі счіптифіче. — Стефенс зи-
че: къ ресбоаеле сжп үп тіжлок, каре спре общеаска трезіре
ші віошіе сжп неапърат de ліпсъ, ка ну квтва оменітіеа пріп
толешіре съ се префакъ ұп точірль птвроясъ. — Ұпсъ тотвіш
астфелій пресърателе семжнде нұмаі сінгър ұп сжпвл ші съв арі-
піліе бінефъкътоареі пъчі се пот десфаче ші продвче віпекквжта-
теле подврі.

Монархія Австріакъ. Трансільванія.

Сібій 8 Декемвріе. Кжнд се копчепе кжте о idea салв-
таръ, каре фъгъдеше фолоасе пвбліче, о бінекквжтъ тоці карі
шіш аї прецзі ұпсемпнатае, ші къ о інітъ ші о гбръ ұл дoreскъ
реалісареа. Се ұптрекъ каре маі de каре съ addkъ лааде, къ
каре грътъдескъ ne авторвлі ачей idea тжптвітоаре, ші de квтва
се черд ажжтоаре ші жертве пентръ реалісареа еї, ну се афъл pі-
mine каре съ се ретрагъ ші съ ну фіе гата а фъгъді. Астфелій
дovedeckъ оаменій сътжпца чеа побіл а бзбліе че есте съдітъ
ұп inima фіекъріа; астфелій ұші deckopere сімдімітеле лор пеп-
твръ tot че прівіще ла фолосыл лор ұп парте ші ла ұпайтареа ші
перфекціа соціалъ. Ұп сфершітъ, пріп лвкрай ші стъріпцъ кв-
вжтвлі се фаче трпіп, ші idea чеа порочітъ че с'а копчептв се
префаче ұп реалітате; фолоасе ұпчепъ а се ұптінде ші а се
сімді, ші тоці карі се ұпвртъшескъ din тржпселе маі твлт съ
маі пшпін, пріп семне ұпведерате ұші аратъ лвкрай ші рекъ-
шіпца лор. Dar оаменій сжп фоарте адеceорі ка копій; се жоа-
къ къ лвкрайл челе таі серіоасе ка ші копій къ жжкъріле лор;

дорескъ үпі лвкрай пжп че пш'л аж ші аратъ үп пеастжтпъръ че
ну се поате deckrie спре а'л ұпсемпн. Ұпъ че се пороческъ
ка съ лі се шалтътмеаскъ фантасіа, ұші сатръ оқій, ұші ұп-
дестглелазъ inima ші апоі үз ұпчепъл ұпчепъ а се аръта үз ръ-
чалъ, үз indiferencъ ші үз пепъсаре кътъръ ачелъ лвкрай. А-
деce орі пічі кіар фолоасе челе ұпведерате ну' тішкъ din а-
патіа ұп каре қадж къ съ се інтересеazъ de джесл: Атжта е de
таре пестаторлікіа оменеаскъ ші кіар ұп челе бвне!

Ну e de твлт ұп кжнд попорвл ротжн din ұптінса то-
нархіе австріакъ ну ера порочіт ұп а четі ші de a квпояще еве-
німітеле, ші ұптажтпльріле din лвте, префачеріле ші скітбъ-
ріле din патріа са, ші інтересеа ші требвіпделе, че'л атінгъ аша
de аппроапе есістінда са, ұпкіт din „Газета de Трансільванія.“
Ера фоарте тікъ пшпърл աчелор прівілещіа, карі авеа мі-
жлоаче de a се авона ла врео газетъ стръліп, ші таі тікъ ал
ачелора, карі птета аші прокхра ші врео алъ фоіе ротъпеа-
сқъ, din челе че се пвбліка ұп пріпчіпателе веңіне. Ұп попорвл
маі de треі тіліоане съ п'аібъ ұп прівінда квлтреі інтелектвалі
а се лъда ұпкіт къ о сінгъръ фоаіе периодікъ, ар фі фост о до-
вадъ къ елъ ші ұппрежхрріле ачесте de акті, кжнд се бвкъръ
de ачелеші ұппретврі ка ші орі каре алъ ұппорвл ал тареі то-
нархій, саід къ есте аша de съракъ, ұпкіт ну e ұп старе de a
свсінеа ші үпі алъ жэрпаль, саід къ е ліпсіт de гвстъ ші de ұп-
въпътвръ спре а се потеа фолосі din тржпсл. Dar къ тоате стрж-
торъріле тімпілор трекълі, ұп каре а трът ачесте ұппорвл, маі
твлт се тіт de тіл din фій съі аж фрактентатшкоале маі тарі
ші маі тічі, ші 'ші аж птет ұпсемпн квпощіпделе требвіпчоасе,
че се черд спре а ұпцілеце о газетъ ротъпеаскъ ші спре а а-
веа гвст ші пльчере а о четі. Апоі, твлцъшіт ұптінде ұп
ұплеспірій артеі тіпографіче прецзіл үпі газете ну есте акті аша
de рждікатъ, ұпкіт чел маі тареі пшпър din чей карі dopeскъ а
квпояще старе лвтей, префачеріле патріе ші требвіпделе ші ін-
тересеа попорвлі ротжн, съ п'аібъ атж, қжт e de требвіпцъ
спре а се потеа пренптера челд пшпін ла о фоіе периодікъ.

Ачелъ върватъ рапд, не каре пропіа 'ла пвсъ ұп фрътіе ка
съ кжртіаскъ вісеріка поастръ греко-ресврітепъ din Трансільва-
ниа а квпоскѣт ші маі біне ұпкіт орі чине алтвръ ліпселе ші требвіп-
деле попорвлі постръ, ші ұп ұпгріжіреа са чеа пеадормітъ пеп-
твръ інтересеа лві торалі ші матеріалі, авв idea ачеа порочітъ de
а ұптіндеia Тіпографія diechesant din Сібій. Фолоселе че ісворескъ
ші вор ісворж ұп війтірій дінтр'ачесте інстітутъ тжптвіторъ сжп
атж de тарі ші de непредзіт пептвръ вісеріка ші попорвл постръ,
ұпкіт елъ есте о комоаръ din каре съ не тъпгътім, о вістіріе
сжпти къ каре съ не фъліш. Дестінжнд Աрхіпъсторвлі постръ
венітвлі ачестеі тіпера Тіпографії пептвръ скопврі філантропіче,
пептвръ ажжторғл преоцітіе поастръ чеі съраче, требвіа съ се
гжndeаскъ қжт съ твлтіліч тіжлоачеле пріп каре съ креаскъ ші
съ се ұптвръаскъ венітвріле. Къ адевъратъ тіпъріреа кърділор
вісерічеші ші сколастічі, де каре вісеріка ші шкоалеле поастрے
авеа о ліпсъ фоарте аджнкъ сімдітъ, а фост ші есте о оккапаіе
неконтенітъ пептвръ інстітутъ ачеста тіпографікъ; ұпсъ къ ұпч-
твръ ұптвръндісіе пттеріле, елъ a deveпітъ ұп старе de a маі
ұптрепрінде ші алъ чева спре маі твлтъ десволтаре а са ші спре
маі тареі споріре а венітврілор. Атжкіт ді вені венілікі постръ
Архіерей ші idea ачеа салвтаръ de a da la лтініп үпі жэрпаль,
а кърділаре пвблікаре пеұптрерінть съ оккапе теаскъріле ші ұпкъръ-
торъї Тіпографіеі, съ лъцеаскъ idei ші квпощіпде фолосітоаре пеп-
твръ вісерікъ ші попорвл, ші веніткіл қратѣ че ва еші din съма пре-
пенптерапшілор жэрпальлі, съ adaoqe ka fondыл қомтпіл ал Тіпог-
рафіеі. Астфелій еші ла лтініп „Телеграфъ Романъ“ къ ти-
сіе таре, къ ұпсърчіпаре греа ші къ скопврі ұптрейтъ фолосіторъ!

Къ кжтъ бвкъръ с'а салвтаръ ачеастъ a doa фоіе периодікъ de
кътре попорвл ротжн din търіта тонархіе австріакъ, аж дове-
дитъ сімдімітеле челе къратѣ, че ле аж аррътатъ тоці ачей dop-
тірі de ұпайтареа ші споріре бінелі, карі аж ұптвръдішат'о къ
кълдэръ ші аж рекомендат'о къ інтерес. Nu ne лъвдьтъ къ та-
реле пшпър de скріорі гратвльтоаре че с'аў прійтіл да ешіреа ла
лтініп ачестеі продвкълітерарі; чі времд пшпіл съ аррътътъ къ

попорвлі пострв ашента кв сете ші алів жерпалі рошпескі, іні кв п'ї ліпсеа пічі гвєтвлі пічі тіжлоачеле спре аль діверьдіша. Аndeствлі кв ачесті жерпалі а дічепвті а фі органі ал попорвлі пострв сіб челе таі фримоасе авспічій, каре тоате ді прогностіка о віаць лвігъ, весель ші плінь de фолоасе пентрі ізвіторії іні чіпстіторії лві. Нъдъждіті кв преквт пжп ашам аша ші ді віторв се ва сілі аші діппліні micia са кв кредитіп, дісърчіпареа че а лятах ассевр'ші кв ізвіре ші тоате дінаторіріле сале кътре пв-блікі кв аккіратець ші есактітате. Dar кв тоате ачесте требзє съ търтврісіті, кв пестаторпічіа зупора, карі аж доріті кв діфо-каре ачесті жерпалі, карі 'лаі салватік кв чеа таі віе бвквріе вжнд'лаі възвті ші карі ді ентсіасмвлі лор 'іаі фъгъдітів totd ажж-торвлі ші спріжніреа, 'лаі діппедекаті ші ділі діппедекі твлті ді фримоасе десволгърі сале ші алі фолосвлі че ар пвтеа съ add-ів кв спре таі таре лавда са ші спре таі твлті твлтітіре а чіті-торілор сеі.

Съ п'є се гръбсаскъ чіпева а сокоті, кв пріптр'ачеасть еспек-тораціе ам авеа de гжнд съ не плжпцемті аічі de пвціна спріжні-ре din партеа прептмерапділор. №, пічі декті. Ам фі фоарте недреппі вжнд п'ам реквпоаше кв ачесті жерпалі дела діпажіа пв-блікаре а лві с'а бвквраті de о таре діпкредере din партеа четіто-рілор. Елі есте жерпалі de касъ ла попорвлі пострв din Трансіл-ванія, Балаті, Унгаріа ші Бвковіна, ші есте віпеввзті ші прі-тітів ші ді пріпчіпателе вечіне. Прептмерапді съі аж фості totd ашна діптр'шп п'єтврі дествлі de діпсемнаті п'єтврі спре а се сісдінеа, чі ші спре а спорі fondвлі Тіпографіеі, че есте десті-натів пентрі скопірі філандропічі. Кредеті кв кжті попорвлі пострв се ва п'єтвріде таі твлті de modeadіа, че 'іа слжкіті rotdeasna de реглъ, de тактвлі кв каре ші а аллесі артіквлі, de тонвл кв каре ші а пвблікаті матеріа ші de квльдіра кв каре а трактат інтереселе поастре, кв ажті се ва діпврьдіша таі кв зелі ші се ва діптинде діптріпі черкі ші таі ларгъ de четіторі. Плжп-щера поастрь аічі есте таі кв сеамті п'єтрі пвціна спріжніре че інтелліцінца поастрь фаче ачесті орган рошпескі пріп артіквлі, корреспндінгі ші алте тісчеле пріп каре жерпалі пострв съ се факъ таі інтересанті ші таі фолосіторів пвбліквлі.

Дікъ de вжнд а дічепвт а еші ла лвітіп' діптиі "Телеграфвлі Романі," pedакіа лві п'є одать чі таі de твлті орі кв фелібріті оккасії са здресаті кътре інтелліцінца рошпір' рвгжп-дво ка съ іа парте кв лвкврареа ла просперареа ачесті фой. Сжпт вреокжівіа anl декжнд жерпалі ачеста віаізъ, трьіеще ші діпваць пе кжт поате пе попорвлі рошпір' деспре стареа лвітії ші а пат-ріеі ші деспре інтереселе сале; dar артіквлі, ші корреспндін-ділі кв каре інтелліцінца а контрівіті пентрі десволтареа ші про-гресвлі лві сжпт ашна de пвціне, дікжт се пот п'єтврі кв чеа таі таре діллеспіре. Діптр'адев'р есте фоарте енігматікъ ші кврі-сіе ръчеала ачеста діпгіедать, іndіferіnца ачеста пассів' ші пе-пвсареа ачеста пемішкать кв каре інтелліцінца поастрь се аррать кътре ачесті органі рошпескі. Аффаръ de евепітітеле че се діпажтіпль діп лвітіе ші каре de реглъ се діппрѣтвті din алте га-зете стріпіе, звем вп легіоні de ліпсъ ші требвіпцъ асвпра къ-рора бврвадій чеі аллеші аі пострві п'єтврі пот, чі аж ші даторіе de а діпвьда пе попорвлі. Ар фі о вътвтаре греа пентрі pedак-торвлі вжнд с'ар чере ка ел съ втпле колоапеле фоаіеі ші кв астфелів' de матеріе; ар фі о недрептате таре вжнд сар претінде-ка, din fondвлі лві че есте дестінаті пентрі скопірі сїпіті, ка съ пльтеаскъ корреспндінгі таі твлті din таі твлті п'єрді спре аі діпшінца лвквріле че се діпажтіпль діп тонархіе ші патріе ші фаптеле че се съвжршескі діп орашеле ші сателе лор.

Съ п'є діцелемті ші daka ам dopitі de ешіреа ла лвітіп' а "Телеграфвлі Романі," съ п'є аррѣтвті статорпічі діп спрі-жніреа лві; съ п'є тішкьті din апатіа діп каре ам къзті ші съ ажжтіті din тоате пвтеріле кв артіквлі ші корреспндінгі ачесті органі, каре аре de скопі прогресвлі modeраті. Съ п'є пердемті din ведепе tentінца лві de а діпінта віпеле пвбікіші ферічіреа попорвлі рошпір' каре пе есте ашна de сквтіп' ла тоді. Съ лві ажжтіті din тоате пвтеріле ка съ фіе totd ашна богаті діп діпвь-цітврі, соліді ші сінчев' діп повьдірі ші плькеті діп діпшінца.

квріоасе ші вредпічі de щітв. Съ лві діпптерпічіті діп сїжршіт кв тоате тіжлоачеле ка съ поате addвчі фолоаселе че се ашепті дела джпсвлі, пентрі ка астфелів' опаареа ші репвтациа че'ші ва кжшіга, съ фіе терітілі ші опаареа інтелліцінціе поастре.

Сібії 9 Декем. Пе лъпгъ щіріле de паче, че окпъ de о време дікоаче тоате жерпале, ам възвт кв газетеле апвсені-лор таі вътрос челе енглесеі amenінці Rscieі, кв de п'є се ва сіпвпе аквіа ла kondішіе de паче че і се вор прескріе, еле вор тъла ресбоіл діп таі таре естіндере ші кв потері ціавтічі. Ла ачесте amenінцір фаче діп кореспонтent din Biena діп О. Ц. вртъ-тоареае въгърі de сеамті: Експедиція din Крім хотъръті съ факъ о епіcodѣ діп ресбоіл оріентал, са фъкът чептврл лві. Потеріле апвсеніе ар фі потвт din партеа са а порта кв Rscia вп ресбоіл de таре кв таі пвдіне жертве, саі еле ар требзі съ факъ о черкаре ка съ тіжлоческъ ачест ресбоіл таре пріп о аліапцъ кв тоате по-теріле фермане. Лвіта ертафодіті діп Крім п'є а ажпс таі твлт, декті че са потвт ажпце пріп вп ресбоіл шік, ші аж констат тоате жертвеле впві ресбоіл таре, фъкънд діпсъ ачеста тот одать кв пептіпцъ. Потеріле аліацілор апвсені аж фост келтвіті пріп лві-таірікъ; еі п'є аж авті пічі потере пічі бапі, ка съ dea пріет-пілор съі челор адев'раці діп Европа тіжлочіе ажжторіві чел пе апърат de требвіпцъ, ші ка асвпра пріетенілор съі кв дідоіаль съ ексерчеазъ о апъсаре de ліпсъ.

Марелі ресбоіл п'є се паре аквіа фъръ потіпцъ. Діп прегъ-тіреле пентрі ел ш'аі передт тоате воіа ші потереа. Ресбоіл de таре есте дікъ кв потіпцъ. Деакъ Англіа ші Франціа се пот хотъръ, ка съ арпіче діп аер діптвріреа ші доквріле Себастополь-лві дела амеазі, ші апоі ші діп'е че ші ажпс скопіт кв піті-чіреа флоті рвсесі, съ се ретрагъ din Крім, ші съ се факъ кв флота лор бічівл талврілор de таре рвсесі, дірътвтторії комер-цілві рвсесі, атвпчі песте твлт саі пвціп ар фі Rscia обосігъ. Ea сар лъса de о лвітъ, діп каре ар п'єтімі п'єтврі пердері.

Преса фрапцозеіскъ ші енглесеаскъ аж лъпъдат асвпра Rscieі діп тімпв din вртъ amenінцір, каре п'є пот сіпа токті діпфрікошт пентрі ачеста потере. О експедиція діп таре балтікъ ар фі de o mie de opі таі стрікъчіоась пентрі інтересвл потерілор апвсені, декті че а фост ачеса din Крім. Де че съ се пвпъ чіпчі сіте мі-ліоане, ка съ се дірътвт о четате, каре се поате еарвьші кльді кв 50 міліоне? Де че съ се жертвеаскъ тії de oamenі, пентрі ка съ се квчереаскъ вп літорал, че п'є се поате дінеа, п'є діпгъдіт а се дінеа ші п'є вреа съ се дін? Де че съ се експвпъ oamenі впві прі-межді de пердері, каре требзє съ трагъ діп'е сіні челе таі діпфрікошт вртърі, ка съ къшіце о бірвіпцъ, каре п'є поате авеа пічі о вр-таре. Де че съ жоаче о лотеріе, че п'є аре къшіг. Oamenі аж рътъчіт фоарте таре ла ждеката деспре вртъріле ачесті ресбоіл. Челе таі песяпцероасе бірвіпце аж фост ші челе таі спорітоаре. Oamenі zik, кв флотъ тареї балтічі п'є а фъкът пітіка, ea діпсъ а фъкът таі твлт декті експедиція din Крім. Ea а паралісат первві потереї рвсесі пріп dominarea тареї балтічі фоарте сітілор.

Amenінціареа, а блока Rscia de ва чеіе требвіпца, кв зече-пії ші а фаче тареа dintp' vi претін фіресь діп вп пепріетін фіресь, каре дівче вътлежврі de фок ла талвріле сале, ар фі ачеса, че сар сімді таі таре діп C. Петерсбург. Ресбоіл деакъ песте тоа-ть ашентареа, ар требзі портат таі департе пріп пе діпндіплекареа Rscieі, п'є аре ліпсъ de естіндере, чі de діпгвтіме. Деакъ вор-ші oamenі діп Rscia, кв потеріле апвсені фъръ съ діпкарче преа-таре ввдцетвл съі, се вор діртврі ла ресбоіл de таре, атвпчі еі вор ші реквпоаше тот одать, кв ел поате лва о дініре таі діп-делвгатъ, декті че о поате порта Rscia. Колосвя nордік п'є се поате бірві de потеріле апвсені пріп асалт, ел діпсъ се поате сілі de еле ла діпгъдіре пріп о діпквпівраре дірътвтоаре.

Есте діпсъ de въдъждіт, кв о паче діпграбъ ва фаче реона-ментв таі департе деспре пвтараре ресбоіл de пріос.

Австроіа. Din Biena діп 2 Dek. се скріе діп прівінда діп вртърі de фер, че врд' съі факъ кавалерії впгвріші, квт кв аж авті діп 5 Noem, комітеле Zіch ші Валенстайн да Маіестатеа са о аз-діенціе ші аж фост преса граціос пріміці, кв ачеста окасіе а зік комігеле Zіch вртътоареа кввтвтаре: Маіестате! Свят глоріа-

съ стъпъре а Маiestatei Boastre аѣ днчепт динтро парте твл
те днтрепрindепи тарі ші днсемпнate, din алта парте саѣ ші
съвършит; днблзід de днпрежврър. днблзід de сімвл па-
триотік, а ретъна аколо дндеръпт вnde тоате терг днainte,
ам червт пої dela ministrvl комерцвлі ші компікаціелор вое-
ва съ фачет преліміаріеле пептв вп дрѣт de фер, пептв
linia dela фортьреада Комаромвлі песте Алба реціа, Маха-
чів, Осек, ші Семліn. Fiind кльдіт ачест дрѣт dela Biena пъ-
пъ ла Cöne, ел се леагъ кв linia Ліпц-Салцбург-Monax-Паріс,
din алта парте червтnd о соціетате енглезаскъ вое а фаче дрѣт
dela Белград ла Константінопол есте бжката ачеа, че ам червт'o
ної, зала de легътвіодъ дн лапцвл каре леагъ ръсъртвл кв Ев-
ропа, есте артеріа каре терце priп initia Monархіeї, ші tot o-
датъ се фаче ші чел таїтаре дрѣт ал Европеї. Deакъ попктв-
ріле din каптъ съпт дн тъпеле Франціеї ші Англіеї, са пъсквт дн
mine оарешкаре трѣфie националь а нв ведea тіжлоквл ачеств
дрѣт дн тъпі стрѣine, ші de сap репресента дн ачеастъ со-
щетате ші іnterес de болі стрѣinі, totvsh kondzчереа лвї требвє
се ретъпъ кврат австріакъ. Ачеста дрѣт таї партеа чеа таї
poditoape, таї богатъ ші таї квлтівать а Ծпгаріеї, дн linia а-
чеаста заче ші пропrietatea фаміліелор челор таї авѣте але Ծп-
гаріеї, каре tot одатъ съпт ші таї бїне арапчeате. Дрѣтвріле
лотерале каре съпт днгъдите леагъ дн пгпктвріле лор din каптъ
Триествл, Italiа, грапіца тілітаръ ші Константінополвл. Nв естet
mie a ръдика днсемпътатеа стратеїкъ а ачестії ленії, тоші днації
ministrїї аї Maiestatei Boastre салвтjnd кв бжквріе ачеаста днтре-
прindепе дн днтрeага са търіме нв не таї ретъпе дарь алта
декът ачеаста а поастръ квсетаре а о пнпе ла пічоареле Maie-
statiе Востре, ші а о рекомънда грациeї Maiestatei Boastre. Dea-
къ пре ліміареле не вор дндрептъді ла ачеса пъдежде, квт къ
пої потен стріпце потереа de болі, че се чере, атвичі пої vom
кхтеза таї одатъ а вені пайтeа тропвлі ші а не рѣга de Maie-
statiе Boastre, а да ачеасті оп кврат национал пнтеле Maiestatei
Boastre. Fie ka дрѣтвл Франціск Іосіfian съ проспереze токта
awa de днфлорітор, ка ші квт днплоаре ші проспереазъ дрѣтвл
nordik че поартъ пнтеле стрѣлчітвлі Maiestatei Boastre предe-
чесор Фердинант. Fie ka ел ст'ї adékъ tot ачеса біпекввттаре

Маіестатеа са са днндзрат а респанде ла ачеста кам дн то-
двл зртътор.
Её Мъ воїд інформа ексаkt деспре ачест об'єкт, ші Мъ ввквр
къ Двоастръ ваді пис дн капла впеi аша de фолосітоаре ші патріо-
тікъ днтрепріндере, днті ва фі de маре плъчере deакъ дртвл в
проспера, ші къ ввквріе даg днвоіреа тaea ачестеi черері.

Принципателе дела Донъре.

„Стеоа Девърї“ № 26 din 29 Ноемвре а. к. ne adвчє
тълт дпсемпата щире , decopre decfiindparea скльвіеї дп Moldavia
Ачеаста щире de mapе імпортаць о репродючет ші пої токта
прекът о афът дп зісбл жириал.

Іаші 29 Ноемвре.
Къндъ дн N. Стелій din 24 Ноемвріе амъ фъкетъ впъ апелъ ла
ініциатіва гъвернълъї ші ла ростіреа опініеі пъвліче , спре а се ппн
впъ капътъ прекъпедіеі сордї отінешті дн прічіпатае , прін або-
лідіеа скльвіеі , еш нп т'амъ дншелатъ пічі деспре тішкареа
інімеі цепероаце а I. C. Domnulві стъпъліторъ , пічі деспре про-
гресъл ідеілоръ секълвілъ дн патріеа тса . Амъ фостъ зісъ къ кре-
діам , къ дн zisa de 1 Іанваріе 1856 ва бате чеа де пе зртъ орт
а скльвіеі дн прічіпатае . Пітереа знеі ідеі днаітеазъ кіар тім-
пъл . Zioa de 1 Іанваріе есте днкъ denарте , ші ієрі дн 28 Ноем-
вріе оръ , — пътai пшінъ таре декътъ zioa de 6 Апріле 1749
кънд с'аі decfiiindatъ вечіпътатеа , — аш сшнатъ . Дпълдітіеа с
Domnul стъпъліторъ лялnd ініциатіва ѡтанітарвлъї актъ , прін зр-
тъторвл офісъ , аш ростітъ **decfiiindarea скльвіеі дн tota**
прічіпатае дн Moldabieі . Еатъ ачестъ актъ каре дъ омені-
пеі miї de oameni :

Ної Григоріє Александръ Гіка В. В. къ тіла лвї
Дамнезеъ Domnъ церкї-Молдавіеъ.

Літгіреа вогатъ de кътръ общеаска обічнігітъ адваре, 1
анв 1844, пентръ decровіреа ціганілоръ статвлі ші ачелоръ а Mi-
трополіе, а епіскопілоръ ші а тонастірілоръ дн цепералъ, аж пре-
възгтъ тотъ одать ші трептатъ ръсқынпъраре а робілоръ цігані д-
не ла феделе партікларе, прін літгіреа фіндареа дѣріи decровілор
със потенії. Цъллі ші dopінда ачестеі філантропіче тъсері а
фостъ ка, літг'зпш штрѣ de anі, склъвіеа съ се стынгъ de пе пъ-
тъпты ачеста, авъндасе таі алес сперацца къ чеі таі твлді di-
tre пропріетарі de склаві, лънд есемплъ впвл дела алтъл, вор-
лібера дела sine фінделе отпенії чо стайд съвт атърпаре лорд
Къ тъхніре, лись, не bedemъ сіліш а търтгрісі, къ фоарте п-
дині аж ръспіпсік пънъ акыла ла ачеста кіетаре ғманітаръ, кънд

не де алъ парте фондэріле афектате ла ръсквтипърареа склавілоръ
Фіндъ фоарте рестрінсе, н'ад пътгъ опера дикъ десъвършіта лоръ
етапчіпаре.

Дитре днігріжіріле че даторіїле посідіє поастре не імппнъ, як тіжлоквл реформелоръ че атъ днічеркатъ а реаліса, ші ачелоръ че війторівл реклашъ, прівітъ къ ачеасть кестіе есте вна din ачеле че требвіе а терце дніайнтеа орі къріеа алта, ка вна че depeazz din дніскші лепіле отенірі, ші прившеште къ осесіре за demnitatea църкви.

Дп момента външната Европа аратъ външни интереси атътъ de външни интереси Принципите, ши mediteazъ регламентъ соартеи лордъ, есте де датория патриотъ поастре ка ши ea съ факъ дела сиене външни пасъ трансформиратъ. Ани данделонгади сънти външната скълъвие съзърванието din тоа-те статутрите чивилските але лътви веки; сингърите принципателе ротъ-не аж пъстратъ дикъ ачеаста врътъ дефъмитоаре а внеси социетъци барбари! Дп принципите сингърите, скълъвиеа фаче дикъ парте дп ор-дингъ социалъ! О асемине аномалия нѣ требвие, пічі поате есиста; о аша стае а лъкърърълор есте дп непотрівіре къ синтели dorme але религії крещънисе, къ принципиile de външната ши къ віталълъ инте-реси de статъ. Ачеаста есте о плагъ а социетъци пе каре требвие, нѣ съ о асъндемъ, прекът съзъ фостъ черкатъ пътъ акътъ, — къчі есте къ пептицъ, — dap съ о винекътъ къ вътъ таи дикъръндъ.

Петръ ачестів сфершітъ, ші ка Domnъ ші ка крещітъ, кон-
султъндъ ші demnitatea уреі, ші днесьші сімдіріле ініші поастре,
кіемътъ астъзі серіоаса лваре амінте а консіліклі постръ асупра
ачестей кестій de таре імпортенцъ ші сперътъ ұп о актівъ коплъ-
крапе din партеї, спре а не ацигта ла солғіеа еі, ұптръю кіпъ кон-
формъ къ тареле леңі але отеніреі, пъздіндесе тотъ одатъ ші не-
жъгніреа деспъгвіреі къвенітъ ұндрітісілоръ. Әі фачеттъ даръ
ұndemtarе de a форма ынъ проектъ de леңігіре асупра ачесті
обіектъ, ші а нілъ супоне, спре а се ұндрепта de кътъ поі ұп
делівераціе Dibaugrzi Цепералъ.

Сокотінца поастръ есте, ка базеле поименівлі проєкт съ фіе зрмътоареле дозе пвпкторі:

Рѣдикареа пеміжточітъ а скльвіеі din Moldabiea.
Реглареа ші modul репартіїеі decпъгбіеі кавенітъ Andri-
твіділор.

Сперъндѣ къ конкремълъ компатріюлоръ посгрї фъръ десе-
біре , нѣ не ва ліпсі дн о аша кестіе втманітаръ de днтьівл opdinѣ ,
нѣ не дндоимѣ къ ші Длоръ тетбрї консілівлѣ пострѣ се вор сълі
а десъвършіе къ деплінѣтате сарчіна че ле ппненѣ ; ші спре ачестѣ
сфѣршітѣ контъмѣ дн зелвл ші прінципіиile de втманітате , de каре
Длоръ ппрѣра аѣ dat вії dobezї .

(Ллальта іскълітвръ). Іскъліт Вел Віст. П. Мавроені.
Nр. 1166, 28 Ноемвріе 1855.

№ 1166, 25 Ноября 1888.

Л о р д а.

Днікеят її сеанса Консілівії адміністратив-ерстроюри парламента 28 Ноемвр'я 1855. Прін асистінда вчтътоарелоръ тъдвлърі.

Министръ дин лъвотръ Логофътъ Стефан Катарци
Министру: Осъщностъ Догодътъ Йордан Костади

Міністръ Осьтъшескъ Логофѣтълъ Іорданъ Костакъ.
Міністръ тіарнелоръ Ворнікъ Петръ Маврогені

Міністр від фінансів Воронків Петро Мавропогін
Секретар з Статухі Ісмінара са Бейзаде Ісоста

Секретарът Статъл Литинъреа са Белзаде Рокфелър Тъка.
Директорът департаментът Ворникъ Атанасиев Парч.

Директор віддепарт. жвасіїде Воронків Анастасіє Павл.

Діректор віддепартаменту по питаннях Пост. І. Канівецької.
Діректор віддепартаменту по питаннях Пост. Леоніда Гіка.

Актузъ № 28. Наименіе арх. 1855. консілья аж пріміт въ

твлющыме обісва дільницю Сале съ №. 1100, при кафедральному ділі ведене ділдікін, прінципъ аз десятицері скльвіеї ді

се пъне до ведere доказател пропис ал десфандори сълъвът на Молдова. Мембрїй консілівът аѣ ретасъ пътрпшія ла четиреа ачествія лютинат офісъ, плинъ de консідераціїе челе таї фрътоасъ шпциелепте, ші каре прін ініциатива че аѣ лват днгтв о кестие до тоатъ импортенда, ші аѣ фъкетъ де не актъ парте до історія Патриєї, докази пъндъ чеа таї фрътоасъ націонъ до прогресъл пеатълвіи Ромънъ. Консілівъ administratівъ dap ce доказеще къ adъпка са рекънощицъ ла ачествія актъ de таре докази пътате emanat din доказателъ cintimente, че карактерицеазъ пе Domnul стъпъниторъ; ші апльъдъндъ din тоате пътеріје сале докази пропліреа ачестеї фактъ, констатеазъ до знанітате прін жър- палъ de фактъ zioa de 28 Ноемвре апъл 1855, ка о зі de сър- баре пътрвъ Патрие. Тотъ одатъ дої мембрїй аї консілівъ, Двор Вел Вист, ші директоръл Denapt. Ісстідіеї се воръ окна de доказат къ елaborареа пројектълвія къвенигъ, пътрвъ аплікаціеа доказат мъределоръ ші доказателор прінчіпій къпрінсе прін лютинатъл офіс къ Nr. 1166.

Сівії 10-леа Декемвріе. — Се щie din izvor cîrþ. К
Мaiестатаea Ca Преабвпл постря Лтпърат с'аð лндбрат преа гра
циос а аплачіда лпfiїндареа Консіліарателор Школаре пептря А
deal, — шi пептря Шкоалеле de релiцiа орiенталь a denymit пр
D. Dp. **Павел Васич** de Konciliarii de Шкóль.